

بررسی رابطه نیاز به ساختار و جهت‌گیری هدفی دانش‌آموزان

چکیده

در سال‌های اخیر جهت‌گیری هدف به‌عنوان یکی از مفاهیم روان‌شناسی تربیتی مرتبط با نیاز به ساختار مطرح شده است. هدف از پژوهش حاضر بررسی رابطه نیاز به ساختار با جهت‌گیری هدف در بین دانش‌آموزان شهر اصفهان بود. این پژوهش، توصیفی از نوع همبستگی و جامعه آماری آن کلیه دانش‌آموزان پسر شهر اصفهان بودند. حجم نمونه با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای چندمرحله‌ای ۲۷۰ نفر تعیین شد. یافته‌های پژوهش با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون ساده مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گرفت. ابزارهای مورد استفاده به‌منظور سنجش متغیرهای پژوهش شامل پرسش‌نامه نیاز به ساختار (روتز و ون هیل، ۲۰۱۱) و پرسش‌نامه جهت‌گیری هدف الیوت و مگ گریگور (۲۰۰۱) بود. یافته‌ها نشان داد که بین متغیرهای نیاز به ساختار و ابعاد جهت‌گیری هدف (تسلطی، عملکردی و اجتنابی) رابطه معنادار در سطح ($p < 0/0001$) وجود دارد. طبق یافته‌های پژوهش حاضر، بین نیاز به ساختار با جهت‌گیری هدف تسلطی $-0/74$ ، با جهت‌گیری هدف عملکردی $0/55$ و با جهت‌گیری هدف اجتنابی $0/48$ همبستگی وجود دارد. نتایج حاصل از پژوهش و همچنین نشان داد که عامل نیاز به ساختار یک رابطه منفی با جهت‌گیری هدف تسلطی و یک رابطه مثبت با جهت‌گیری هدف عملکردی و اجتنابی دارد.

کلیدواژه‌ها: نیاز به ساختار، جهت‌گیری هدف، دانش‌آموزان.

مریم احمدزاده*
کارشناسی ارشد رشته روان‌شناسی، آموزش کودکان
با نیازهای خاص (نویسنده مسئول)

امیر قمرانی
استادیار دانشگاه اصفهان، رشته روان‌شناسی،
آموزش کودکان با نیازهای خاص

مریم صمدی
دانشجوی دکتری رشته روان‌شناسی، آموزش
کودکان با نیازهای خاص

عبدالحسین شمسی
کارشناسی ارشد رشته روان‌شناسی، آموزش کودکان
با نیازهای خاص

سید حسین سیادتیان
کارشناسی ارشد رشته روان‌شناسی، آموزش کودکان
با نیازهای خاص

محمد مهدی شانه ساز زاده
کارشناسی ارشد رشته روان‌شناسی، آموزش کودکان
با نیازهای خاص

تاریخ دریافت: ۱۳۹۳/۲/۷

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۳/۷/۱۱

*نشانی تماس: اصفهان، خیابان دانشگاه، دانشگاه
اصفهان، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی کد
پستی: ۸۱۷۴۶-۷۳۴۴۱

رایانامه: ahmadzadeh18@gmail.com

The Relationship between Need for Closure and Goal Orientation of Students

Abstract

In recent years, goal orientation has been considered as one of the educational psychology concepts associated with the need for closure. The aim of present study was the relationship between need for closure and goal orientation of students in Isfahan. The study was to investigate descriptive and correlational and the statistical society included all boys in Isfahan. The sample determined 270 students by using multistage cluster sampling method. Findings were discussed by using Pearson correlation and linear regression. The instruments used to measure variables were Need for Closure (Roets & Van Hiel, 2011) and Goal Orientation (Elliot & McGregor, 2001) Questionnaire. Results showed that there is a significant relationship between Need for Closure and dimensions of Goal Orientation (dominant, functional, and avoidant) ($p < 0/0001$). The findings of study showed there is relationship between need for closure and mastery goal orientation -0.74 , with performance goal orientation 0.55 and avoidance goal orientation 0.48 . The results also showed that a negative correlation between need for closure and mastery goal orientation and positive relationship with performance and avoidance.

Keywords: Need for Closure, Goal Orientation, Students.

Maryam Ahmadzadeh*

Isfahan University, Isfahan, Iran,
Department Of Psychology

Amir Ghamarani

Assistant Professor, Isfahan University,
Isfahan, Iran, Department Of
Psychology

Maryam Samadi

Isfahan University, Isfahan, Iran,
Department Of Psychology

Abdolhossein Shamsi

Isfahan University, Isfahan, Iran,
Department Of Psychology

Sayed Hossein Siadatian

Isfahan University, Isfahan, Iran,
Department Of Psychology

Mohamad Mehdi Shanehsaz Zadeh

Isfahan University, Isfahan, Iran,
Department Of psychology

*Corresponding Author:

ahmadzadeh18@gmail.com

مقدمه

را تحت تأثیر قرار می‌دهد (کرومبولو^۶ و لئون^۷، ۲۰۰۸). بررسی ادبیات تحقیقاتی نیاز به ساختار؛ گویای ارتباط این سازه با متغیرهای مطرح در حوزه‌های مختلف روان‌شناسی از جمله؛ روان‌پزشی و توهم (بتال^۸ و ساریریک^۹، ۲۰۰۳؛ فریمن^{۱۰} و همکاران ۲۰۰۶)، اضطراب (کلبرت^{۱۱} و پیترز^{۱۲} و گارتی^{۱۳}، ۲۰۰۶؛ فریمن و همکاران ۲۰۰۶)، افسردگی (فریمن و همکاران، ۲۰۰۶) و وسواس (مانچینی^{۱۴} و همکاران ۲۰۰۲)، رفتار رأی دادن (کرومبولو و لئون، ۲۰۰۸) و توافق و اجماع گروهی، پذیرش هنجارها (جاست^{۱۵} و همکاران ۲۰۰۳، کروگلانسکی ۲۰۰۶)، تصمیم‌گیری (روتز و ون هیل، ۲۰۰۸)، استدلال دقیق (کلاین^{۱۶} و وبستر، ۲۰۰۰) و خلاقیت (کرومبولو، مانتی^{۱۷}، پیرو^{۱۸}، آرنی^{۱۹} و کروگلانسکی، ۲۰۰۵)، بازداری رفتاری (کور^{۲۰} و همکاران، ۲۰۱۳؛ چرنتویچ- کوکوچکا^{۲۱}، جسکو^{۲۲} و کاسوسکا^{۲۳}، ۲۰۱۴) است. از سوی دیگر، تحقیقات سال‌های اخیر گویای ورود این سازه در حوزه‌های روان‌شناسی تربیتی و آموزش می‌باشد. در این راستا؛ دباکر^{۲۴} و کراسون^{۲۵} (۲۰۰۸) نیاز به ساختار را به‌عنوان یکی از عوامل مرتبط با انگیزش و موفقیت تحصیلی مطرح می‌کنند. علاوه بر این، پژوهش‌ها نشان می‌دهد که سطوح بالای نیاز به ساختار با کاهش استدلال دقیق (کلاین و وبستر، ۲۰۰۰) و کاهش خلاقیت (کرومبولو

طی دوران تحصیل برخورد با تکالیف چالش‌برانگیز، یادگیرندگان را در به‌دست آوردن درک عمیقی از مسائل یاری می‌دهد، از این سو، چالش‌برانگیزی تکالیف و درک آن از سوی بسیاری از متخصصین مهم تلقی شده است. یکی از عواملی که ممکن است تلاش فرد را در بهره‌مندی از فواید مواجهه با تکالیف چالش‌برانگیز محدود کند، نیاز به ساختار^۱ است (کروگلانسکی^۲، ۱۹۹۰). نیاز به ساختار اولین بار توسط کروگلانسکی، روانشناس اجتماعی، جهت طراحی یک چهارچوب نظری برای جنبه‌های شناختی- انگیزشی تصمیم‌گیری مطرح شد (کروگلانسکی و وبستر^۳، ۱۹۹۶). نیاز به ساختار به‌عنوان تمایل برای جست‌وجوی ساختار، ساده کردن اطلاعات پیچیده و اجتناب از سردرگمی و ابهام تعریف می‌شود. علاوه بر این، از نیاز به ساختار به‌عنوان جهشی به سمت قضاوت بر اساس شواهد قطعی و محکم و بی‌میلی نسبت به سرگرم کردن خود به دیدگاه‌های مختلف یاد شده است (کروگلانسکی و وبستر، ۱۹۹۶). دو گرایش زیربنایی برای نیاز به ساختار فرض شده است: الف) گرایش شدید و فوری، که بیانگر تمایل فوری به اخذ ساختار است و ب) گرایش به پایداری، که به ادامه دادن یا ثابت ماندن بر ساختار اشاره دارد (روتز^۴ و ون هیل^۵، ۲۰۱۱). کاربرد مفهوم نیاز به ساختار در ابتدا در حوزه روان‌شناسی شخصیت و روان‌شناسی اجتماعی مطرح گردید. یکی از مهم‌ترین یافته‌ها این است که نیاز به ساختار، روی فرآیندهای شناختی حل مسئله مانند جست‌وجو، ارزیابی و جایگزینی پاسخ تأثیر می‌گذارد که این امر به‌نوبه خود ادراک و قضاوت اجتماعی فرد

6. Chirumbolo
7. Leone
8. Bentall
9. Swarbrick
10. Freeman
11. Colbert
12. Pitrez
13. Garti
14. Mancini
15. Jost
16. Klein
17. Manti
18. Piro
19. Arni
20. Corr
21. Czernatowicz- Kukuczka
22. Jas Ko
23. Kossowska
24. Debacker
25. Crowson

1. Need for Closure
2. Kruglanski
3. Webster
4. Roets
5. Van Hiel

دارد. محوریت این جهت‌گیری بر کسب قضاوت مثبت دیگران و توجه به مقایسه‌های اجتماعی (بهتر از دیگران بودن) قرار دارد (کاپلان و میدلتون^۹، ۲۰۰۲، پاستور^{۱۰} و همکاران، ۲۰۰۶). در جهت‌گیری عملکرد اجتنابی، شایستگی به معنای اجتناب از شکست است و هسته اصلی، توجه به مقایسه اجتماعی است؛ لیکن تأکید بر گریز از حقارت و نگرسته شدن به عنوان فردی کندآموز محوریت این جهت‌گیری هدف است (پنتریچ^{۱۱} و شانک^{۱۲}، ۲۰۰۲؛ کاپلان، مارتین و ماهر، ۲۰۰۷). پژوهش کاپلان و میدلتون (۲۰۰۲) نشان داد، دانش‌آموزانی که جهت‌گیری هدف تسلط دارند، نسبت به دانش‌آموزانی که جهت‌گیری هدف عملکرد دارند، تمایل بیشتری به خطرپذیری دارند و بیشتر از راهبردهای عمیق یادگیری استفاده می‌کنند. مطابق با نتایج پژوهشی دانش‌آموزان با اهداف عملکردی در برخورد با تکالیف دشوار به خاطر ترس از شکست احساس تردید کرده، مضطرب، نگران و افسرده می‌شوند. در مقابل دانش‌آموزان با اهداف تسلط، موقعیت تکلیف را تهدیدآمیز درک نکرده بلکه آن را فرصت یادگیری تلقی می‌کنند (دوویک و لگت^{۱۳}، ۱۹۸۸؛ نقل از هاشمی و خیر، ۱۳۸۷). در همین راستا، دباکر و کراسون (۲۰۰۸) اظهار می‌دارند افراد دارای جهت‌گیری هدف تسلطی نیاز به ساختار پایین و افراد دارای جهت‌گیری عملکردی و اجتنابی، نیاز به ساختار بالایی دارند. بنابراین می‌توان گفت ساختار شخصیتی افراد، جهت‌گیری هدف را تحت تأثیر قرار می‌دهد (وانگ^{۱۴} و ایردهیم^{۱۵}، ۲۰۰۹). تا چند سال اخیر، تحقیقات تجربی اندکی در زمینه ارتباط بین ساختار (صفات) شخصیتی و جهت‌گیری هدف انجام شده بود، اما توجه به ارتباط مفهومی که

و همکاران، ۲۰۰۵) همراه است. در سال‌های اخیر جهت‌گیری هدف به‌عنوان یکی از مفاهیم روان‌شناسی آموزشی مرتبط با نیاز به ساختار، مطرح شده است (دباکر و کراسون، ۲۰۰۶). نظریه جهت‌گیری هدف پیشرفت^۱، یکی از جدیدترین رویکردهایی است که در سه دهه اخیر به حیطه روان‌شناسی انگیزش وارد شده است. این نظریه عمدتاً حاصل تلاش روان‌شناسانی است که در حیطه‌های انگیزش، رشد، روان‌شناسی تربیتی و روان‌شناسی اجتماعی فعالیت می‌کنند. در واقع جهت‌گیری هدف، بیانگر الگوی منسجمی از باورهای فرد است که سبب می‌شود تا فرد به روش‌های مختلف به موقعیت‌ها گرایش پیدا کند و در آن زمینه به فعالیت بپردازد و در نهایت پاسخی را ارائه دهد (ایمز^۲، ۱۹۹۲، به نقل از زارع و سامانی ۱۳۸۷). در طول تکامل نظریه جهت‌گیری هدف پیشرفت، اهداف به‌صورت‌های گوناگون تقسیم‌بندی شده‌اند. در یکی از تقسیم‌بندی‌هایی که توسط الیوت^۳ (۱۹۹۷) صورت گرفت، الگوی سه وجهی اهداف پیشرفت به وجود آمد. در این الگو سه جهت‌گیری هدفی مستقل ترسیم می‌شود: اهداف تسلط، اهداف عملکرد گرایشی و عملکرد اجتنابی. در اهداف تسلط، فرد به دنبال بهبود شایستگی‌های خود در تکالیف است، آنان به یادگیری برای خود یادگیری علاقه دارند و خود را درگیر تکالیف چالش‌برانگیز می‌کنند (الیوت و تراش^۴، ۲۰۰۱، کاپلان^۵، مارتین^۶ و ماهر^۷، سینز^۸ و همکاران، ۲۰۱۰). جهت‌گیری هدف عملکرد گرایشی، بر تأیید عملکرد و کسب قضاوت مطلوب دیگران درباره عملکردهای شخصی تأکید

9. Middleton
10. Pastor
11. Pintrich
12. Shunk
13. Dweck
14. Wang
15. Erdheim

1. Achievement Goal Orientation
2. Ames
3. Elliot
4. Thrash
5. Kaplan
6. Martin
7. Maher
8. Sins

تحقیقات روان‌شناختی مورد استفاده قرار گرفت. هر یک از سؤالات دارای لیکرت بین ۱ تا ۶ (کاملاً مخالف-کاملاً موافق) هستند. تجزیه و تحلیل‌ها نشان داد که ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس تجدیدنظر شده مشابه مقیاس اصلی است و با آلفای ۰/۸۷ می‌تواند به‌عنوان یک مقیاس جایگزین معتبر مورد استفاده قرار گیرد. همچنین پایایی آزمون که از طریق روش بازآزمایی در بازه زمانی ۴ هفته به‌دست آمد ضریب پایایی ۰/۷۹ را نشان داد (روتز و ون هیل، ۲۰۱۱). در پژوهش حاضر پس از ترجمه مقیاس توسط محققین و ترجمه معکوس توسط دو نفر از دانشجویان دکتری زبان انگلیسی، ترجمه فارسی با اخذ نظر از اساتید روان‌شناسی تهیه شد. روایی محتوایی پرسش‌نامه از طریق نظرخواهی از صاحب‌نظران و متخصصین روان‌شناسی احراز شد. جهت محاسبه پایایی، سؤالات آزمون روی نمونه‌ای از دانش‌آموزان، (۲۷۰) نفر از دانش‌آموزان شهر اصفهان) که نمونه مورد مطالعه را شامل نمی‌شود اجرا شد و پس از آن ضریب پایایی به روش آلفای کرونباخ به‌دست آمد. آلفای کرونباخ برابر با ۰/۸۱ گزارش گردید.

پرسش‌نامه جهت‌گیری هدف: پرسش‌نامه جهت‌گیری هدف (۴۲ سؤالی) ساخته الیوت و مک‌گریگور (۲۰۰۱) بوده که پایایی آن توسط موسون و مک‌لنزلی (۲۰۰۴) به شیوه تحلیل عاملی بررسی شد و نیز از طریق آلفای کرونباخ ۰/۹۸ به‌دست آمد. لازم به ذکر است که تنها بخش اول این پرسش‌نامه که شامل ۱۸ گویه مربوط به انواع جهت‌گیری هدف (تسلطی، عملکردی، اجتنابی) بوده در پژوهش حاضر مورد استفاده قرار گرفت. این پرسش‌نامه بر مبنای یک لیکرت ۵ تایی از خیلی کم تا خیلی زیاد طراحی شده است.

بین جهت‌گیری هدف و صفات حاکم است، در چند سال اخیر توجه پژوهشگران را به این حیطه تحقیقاتی جلب کرده است. به دلیل کاربرد وسیع تطبیق صفات شخصیتی با جهت‌گیری هدف برای فرآیند یادگیری در نظام‌های آموزشی و همچنین با توجه به این نکته که نیاز به ساختار شیوه پردازش، دانش‌آموزان را هنگام برخورد با تکالیف چالش‌برانگیز تحت تأثیر قرار می‌دهد. و از آنجا که در داخل کشور پژوهشی در این زمینه صورت نگرفته است، لذا هدف اصلی تحقیق حاضر، بررسی رابطه نیاز به ساختار و جهت‌گیری هدفی در بین دانش‌آموزان شهر اصفهان می‌باشد.

روش

روش این پژوهش از نوع همبستگی و جامعه آماری این پژوهش کلیه دانش‌آموزان پسر شهر اصفهان با دامنه سنی ۱۴ تا ۱۹ سال در سال تحصیلی ۱۳۹۱ مقطع متوسطه بودند. حجم نمونه در پژوهش حاضر با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای چندمرحله‌ای ۲۷۰ نفر تعیین شد و مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. ملاک انتخاب حجم نمونه حداقل حجم نمونه برای تحقیقات همبستگی بود که ۱۰۰ نفر می‌باشد (دلاور، ۱۳۸۰).

ابزارهای اندازه‌گیری

در این پژوهش برای گردآوری اطلاعات از پرسشنامه‌های نیاز به ساختار و جهت‌گیری هدف استفاده شد.

پرسش‌نامه نیاز به ساختار: وبستر و کروگلانسکی (۱۹۹۴) پرسش‌نامه‌ای خودآزما (۴۲ گویه) برای اندازه‌گیری تفاوت‌های فردی تدوین کردند (فریمن و همکاران، ۲۰۰۶). مقیاس نیاز به ساختار (وبستر و کروگلانسکی، ۱۹۹۴)؛ توسط روتز و ون هیل (۲۰۱۱) تجدیدنظر شد و با ۱۵ سؤال متناوباً در

یافته‌ها

جدول ۲- ماتریس‌های همبستگی متغیرهای پژوهش

۴	۳	۲	۱	
			۱	نیاز به ساختار
		۱	-.۰۷۴**	جهت‌گیری هدف تسلطی
	۱	-.۰۴۲**	.۰۵۵**	جهت‌گیری هدف عملکردی
۱	.۰۵۹**	-.۰۴۵**	.۰۴۸**	جهت‌گیری هدف اجتنابی

** $p \leq .01$

نتایج جدول ۲ نشان می‌دهد که ضرایب همبستگی محاسبه‌شده بین همه متغیرهای پژوهش معنادار است. طبق جدول فوق ضریب همبستگی بین نیاز به ساختار با جهت‌گیری هدف تسلطی (-۰/۷۴)، ضریب همبستگی بین نیاز به ساختار با جهت‌گیری هدف عملکردی (۰/۵۵) و ضریب همبستگی بین نیاز به ساختار با جهت‌گیری هدف اجتنابی (۰/۴۸) می‌باشد.

نتایج جدول ۳ نشان می‌دهد که، در خصوص پیش‌بینی جهت‌گیری هدف تسلطی توسط نیاز به ساختار میزان F مشاهده‌شده معنی‌دار است ($p < .0001$) و با توجه به اینکه R^2 درصد واریانس مشترک نیاز به ساختار برای پیش‌بینی جهت‌گیری هدف تسلطی، است، لذا مدل رگرسیون خطی معنی‌دار است و در نتیجه نیاز به ساختار با جهت‌گیری هدف تسلطی رابطه معنی‌دار و معکوس دارد. با توجه به منفی بودن ضریب رگرسیون نیاز به ساختار و جهت‌گیری هدف تسلطی (-۰/۷۴)، با افزایش نیاز به ساختار، جهت‌گیری هدف تسلطی کاهش می‌یابد. در خصوص پیش‌بینی جهت‌گیری هدف عملکردی توسط نیاز به ساختار میزان F مشاهده‌شده معنی‌دار است ($p < .0001$) و با توجه به اینکه R^2 درصد واریانس مشترک نیاز به ساختار برای پیش‌بینی جهت‌گیری هدف عملکردی، است، لذا مدل رگرسیون خطی معنی‌دار است و در نتیجه نیاز به ساختار با جهت‌گیری هدف

سن دانش‌آموزان شرکت‌کننده در این پژوهش بین ۱۴ تا ۱۹ سال بود که ۲۸ نفر ۱۴ سال (۱۰/۴ درصد)، ۶۶ نفر ۱۵ سال (۲۴/۴ درصد)، ۷۳ نفر ۱۷ سال (۲۷ درصد)، ۳۳ نفر ۱۸ سال (۱۲/۲ درصد) و ۴ نفر ۱۹ سال (۱/۵) سن داشتند. در این بین ۷۵ نفر (۱۲/۲ درصد) رشته انسانی، ۵۳ نفر (۱۹/۶ درصد) رشته تجربی، ۱۰۹ نفر (۴۰/۴ درصد) رشته ریاضی و ۷۵ نفر (۲۷/۸ درصد) کلاس اول بودند. همچنین به نسبت کلاسی، ۷۵ نفر (۲۷/۸ درصد) کلاس اول، ۸۱ نفر (۳۰ درصد) کلاس دوم، ۵۹ نفر (۲۱/۹ درصد) کلاس سوم و ۵۵ نفر (۲۰/۴ درصد) پیش‌دانشگاهی بودند. میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهش در جدول ۱ گزارش شده است.

جدول ۱- آماره‌های توصیفی متغیرهای مورد مطالعه

متغیرها	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد
نیاز به ساختار	۲۷۰	۱۹/۸۴	۴/۵۴
جهت‌گیری هدف تسلطی	۲۷۰	۲۳/۷۳	۴/۶۹
جهت‌گیری هدف عملکردی	۲۷۰	۲۲/۹۹	۴/۸
جهت‌گیری هدف اجتنابی	۲۷۰	۱۵/۵	۵/۸۲

همان‌گونه که در جدول ۱ مشاهده می‌شود میانگین و انحراف استاندارد برای مؤلفه نیاز به ساختار ۱۹/۸۴، ۴/۵۴ و میانگین و انحراف استاندارد برای جهت‌گیری هدف تسلطی ۲۳/۷۳ و ۴/۶۹، میانگین و انحراف استاندارد برای جهت‌گیری هدف عملکردی ۲۲/۹۹ و ۴/۸ و میانگین و انحراف استاندارد برای جهت‌گیری هدف اجتنابی ۱۵/۵ و ۵/۸۲ می‌باشد.

به‌منظور بررسی رابطه‌ی بین نیاز به ساختار با جهت‌گیری هدف، نتایج ضریب همبستگی پیرسون در جدول ۲ گزارش شده است.

اهمیت پژوهش حاضر با عطف نظر به نقش مؤثر جهت‌گیری هدف به‌عنوان الگوی منسجمی از باورهای فرد که در صورت شناسایی عوامل ارتقادهنده آن می‌توان انگیزش دانش‌آموزان مدارس را بهبود بخشید و از طرفی نقش مؤثر مؤلفه نیاز به ساختار بر روی فرآیندهای شناختی حل مسئله مانند جست‌وجو، ارزیابی و جایگزینی پاسخ (از عوامل مؤثر بر موفقیت تحصیلی)، بیش‌ازپیش آشکار می‌شود.

اولین یافته پژوهش حاضر اشاره به منفی بودن ضریب رگرسیون نیاز به ساختار، با جهت‌گیری هدف تسلطی دارد که با افزایش نیاز به ساختار، جهت‌گیری هدف تسلطی کاهش می‌یابد. در تبیین این یافته می‌توان چنین استدلال نمود که دانش‌آموزانی که جهت‌گیری هدفشان از نوع تسلطی است، در برخورد با موقعیت‌های چالش‌برانگیز تمایل به خطرپذیری و انجام کارهای پیش‌بینی‌نشده دارند و این در حالی است که دانش‌آموزان با نیاز به ساختار بالا، قضاوت بر اساس شواهد قطعی و محکم و با برنامه را سرلوحه فعالیت خود می‌دانند. دانش‌آموزان از نوع جهت‌گیری هدف تسلطی همواره به دنبال کشف راه‌های گوناگون و از پیش تعیین نشده هستند و همواره از پیروی از یک روش معین در برخورد با موقعیت‌های جدی تحصیلی دچار آشفتگی و کسالت می‌شوند؛ از این‌رو رابطه منفی با نیاز به ساختار دور از انتظار نمی‌باشد.

یافته دیگر پژوهش حاضر، بیانگر مثبت بودن ضریب رگرسیون نیاز به ساختار، با جهت‌گیری هدف عملکردی می‌باشد که مبین آن است که با افزایش نیاز به ساختار، جهت‌گیری هدف عملکردی افزایش می‌یابد. در تبیین این یافته می‌توان چنین استدلال نمود که دانش‌آموزانی که نوع جهت‌گیری هدفشان از نوع عملکردی است، در برخورد با تکالیف و موقعیت‌های چالش‌برانگیز و دشوار به خاطر ترس از شکست

عملکردی رابطه معنی‌دار دارد. با توجه به مثبت بودن ضریب رگرسیون نیاز به ساختار و جهت‌گیری هدف عملکردی (۰/۵۵)، با افزایش نیاز به ساختار، جهت‌گیری هدف عملکردی نیز افزایش می‌یابد. در خصوص پیش‌بینی جهت‌گیری هدف اجتنابی توسط نیاز به ساختار میزان F مشاهده‌شده معنی‌دار است ($F = 213/26, p \leq 0/0001$) و با توجه به اینکه R^2 درصد واریانس مشترک نیاز به ساختار برای پیش‌بینی جهت‌گیری هدف تسلطی است، لذا مدل رگرسیون خطی معنی‌دار است و در نتیجه نیاز به ساختار با جهت‌گیری هدف اجتنابی رابطه معنی‌دار دارد. با توجه به مثبت بودن ضریب رگرسیون نیاز به ساختار و جهت‌گیری هدف اجتنابی (۰/۴۸)، با افزایش نیاز به ساختار، جهت‌گیری هدف اجتنابی نیز افزایش می‌یابد.

جدول ۳- خلاصه نتایج مدل رگرسیون برای پیش‌بینی جهت‌گیری هدف تسلطی، عملکردی و اجتنابی بر اساس مؤلفه‌های نیاز به ساختار

متغیر پیش‌بین	متغیر ملاک	Beta	R	R ²	F	sig
جهت‌گیری هدف تسلطی	جهت‌گیری هدف تسلطی	-۰/۷۴	۰/۷۴	۰/۵۱	۱۱۲/۷۹	۰/۰۰۰۱
	عملکردی	۰/۵۵	۰/۵۵	۰/۴۱	۱۰۴/۵۶	۰/۰۰۰۱
جهت‌گیری هدف اجتنابی	جهت‌گیری هدف اجتنابی	۰/۴۸	۰/۴۸	۰/۳۹	۲۱۳/۲۶	۰/۰۰۰۱

بحث و نتیجه‌گیری

در بررسی رابطه نیاز به ساختار و جهت‌گیری هدف در بین دانش‌آموزان شهر اصفهان نتایج پژوهش مبین آن است که بین نیاز به ساختار و ابعاد جهت‌گیری هدف رابطه معنادار وجود دارد. یافته‌های به‌دست‌آمده از پژوهش حاضر با نتایج تحقیقات مشابه که کاپلان و همکاران (۲۰۰۲)، دباکر و کراسون (۲۰۰۸) و هاشمی و خیر (۱۳۸۷) انجام داده‌اند، هم‌راستا بود.

مدنظر خود دارند و از این رو در انتخاب راه و روش اتخاذ شده وسواس و دقت زیادی را از خود نشان می‌دهند. این دقت زیاد منجر به می‌شود تا همواره سعی بر در پیش گرفتن راه معین، مطمئن و دارای برنامه و ساختار مشخص داشته باشند که این موضوع همان مشخصه‌های دانش‌آموزان با نیاز به ساختار بالا می‌باشد.

با توجه به یافته‌های پژوهش مبنی بر ارتباط معنی‌دار ابعاد جهت‌گیری هدف با نیاز به ساختار همواره تدوین دروس و مواد درسی ویژه دانش‌آموزان با نیاز به ساختار بالا و پایین از جمله پیشنهادهای کاربردی پژوهش حاضر می‌باشد. انجام پژوهش بر روی گروه سنی دیگر دانش‌آموزان و نیز دانشجویان با عنوان مشابه پژوهش حاضر از پیشنهادهای پژوهشی می‌باشد.

احساس تردید کرده، مضطرب، نگران و افسرده می‌شوند، و این دقیقاً همان مشی و طریقه برخورد دانش‌آموزان با نیاز به ساختار بالا می‌باشد. دانش‌آموزان با جهت‌گیری هدف عملکردی از آغاز و پیگیری اموری که فاقد برنامه و ساختار مشخص می‌باشد، دوری جسته و از این رو رابطه مثبت با نیاز به ساختار در این گروه از دانش‌آموزان قابل‌پذیرش و پیش‌بینی می‌باشد.

یافته دیگر پژوهش حاضر اشاره به مثبت بودن ضریب رگرسیون نیاز به ساختار، جهت‌گیری هدف اجتنابی می‌باشد که به این معناست که با افزایش نیاز به ساختار جهت‌گیری هدف اجتنابی افزایش می‌یابد. در استدلال این یافته باید اشاره نمود که دانش‌آموزان با جهت‌گیری اجتنابی همواره دوری گزیدن از خطا و اشتباه را در برخورد با موقعیت‌های چالش‌برانگیز

منابع

- دلاور، علی. (۱۳۸۰). *مبانی نظری و عملی پژوهش در علوم انسانی و اجتماعی*، تهران: انتشارات رشد.
- زارع، مریم، سیامک، سامانی. (۱۳۸۷). بررسی نقش انعطاف‌پذیری و انسجام خانواده در هدف‌گرایی فرزندان. *خانواده پژوهی*، ۴، ۱۳، ۳۶-۱۸.
- هاشمی، زهرا، خیر، محمد. (۱۳۸۷). بررسی رابطه فراشناخت عاطفی و جهت‌گیری هدف. *پژوهش‌های نوین روان‌شناختی*، ۳، ۱۱، ۱۴۶-۱۲۳.
- Chirumbolo, A., Mannetti, L., Pierro, A., Areni, A., & Kruglanski, A. W. (2005). Motivated closed-mindedness and creativity in small groups. *Small Group Research*, 36(1), 59-82.
- DeBacker, T. K., & Crowson, H. M. (2006). Influences on cognitive engagement and achievement: Personal epistemology and achievement motives. *British Journal of Educational Psychology*, 76, 535-551.
- Elliot, A. J., & Thrash, T. M. (2001). AG and the hierarchical model of a motivation. *Educational Psychology Review*, 13, 139-156.
- Elliot, A., & McGregor, H. (2001). 2*2 achievement goals framework. *Journal of Personality and Social Psychology*, 80 (3), 501- 519.
- Freeman, D., Garety, P. A., Bebbington, P. E., Slater, M., Kuipers, E., Fowler, D., et al. (2006). Delusions and decision-making style: Use of the Need for Closure Scale. *Behaviour Research and Therapy* 44, 1147-1158.
- Kaplan, A., Martin, L. & Maehr (2007). The contributions and prospects of goal orientation theory, *Educational Psychology Review*, 19, 141-184.
- Kaplan, A., Middleton, M., Urdan, T., & Midgley, C. (2002). *Achievement goals and goal structures*. In Midgley (Ed), goals, goal structures, and patterns of adaptive learning. Hillsdale, NJ: Erlbaum.
- Klein, C. T., & Webster, D. M. (2000). Individual differences in argument scrutiny as motivated by need for cognitive closure. *Basic and Applied Social Psychology*, 22(2), 119-129.
- Kruglanski, A. W. (1990). *The psychology of closed-mindedness*. New York: Psychology Press.

- Kruglanski, A. W., & Webster, D. M. (1996). Motivated closing of the mind: Seizing” and Freezing”. *Psychological Review*, *103*, 263–283.
- Pastor, A. D., Barron, E. K., Miller, B. J., & Davis. L. S. (2006). A latent profile analysis of college students achievement goal orientation. *Contemporary Psychology*, *32*, 8-47.
- Pintrich, P. R. (2000). An achievement goal theory perspective on issues in motivation terminology, theory, and research. *Contemporary Educational Psychology*, *25*, 202-240.
- Roets, A., & Van Hiel, A. (2011). Why some hate to dilly-dally and others do not: The arousal-invoking capacity of decision making for low- and high-scoring need for closure individuals. *Social Cognition*, *26*, 333–346.